

że. W pewnym miejscu restaurowano wieże kościelne, kosztą wynoszą 480 zlr. 79 ct.; wedle reparacji.

- Obszar dworski większy dał . . . 165 67
mniejszy . . . 24 32 1/2
folwark plebański . . . 4 68
drugi . . . 4 34 1/2
wszystkie gminy należące do parafii 284 . . . 17

Na gospodarza wiejskiego o 60 morgach przypadło wedle repartycji . . . 4 zlr. 55 ct.
na gospodarza około 1 1/2 morga . . . 25 "

Gdyby ta restauracja wieży nie teraz, ale dopiero za 5 lat była potrzebna, i gdyby datki po 10 ct. regularnie dawano, natenczas na restaurację tej wieży wystarczyłby zupełnie fundusz zapasowy.

Obszar dworski większy nie placąc tylko od 1 osoby 10 ct. rocznie, zapłaciły za 5 lat 50 ct. a uolnili się od datku 165 zlr. 67 ct.

Gospodarz wiejski placąc od siebie i od żony po 20 ct. rocznie na 60 morgów, włożyłby za 5 lat 1 zlr., i uolnili się od datku 4 zlr. 50; gospodarz na 1 1/2 morga placąc 4 głowy, włożyłby za 5 lat 2 zlr., a uolnili się tylko od datku 25 ct.

A zatem ten ostatni gospodarz na 1 1/2 morga zapłaciłby 4 razy więcej, niż obszar dworski, a dwa razy więcej, niż gospodarz na 60 morgach; a chociaż chłopak nie uczył się w szkole rachować, to przecie pomiarkował, że ta nowa ustawa w porównaniu do dawnej c. k. patetu, jest ulgą dla mniejszych, a tem samem ciężarem dla chudobniejszych; to też prawie nigdzie tego datku nie zapłacili, a jeżeli gdzieś zagłony zapłacił, to z największym narzekaniem na prawodawców.

Rząd gdzie w niektórych miejscach nasyłał egzekucję, sekwestrację i nic nie mógł, gminy egzekucję zapłaciły, a datku zapasowego nie dały, a swoich delegatów do N. Monarchji wyprawiły.

Chcąc przynuszyć tę ustawę w życie wprowadzić, nie radzi dobro kościelne, ani dobro kraju — stoi tu zasada wyrzeczone — bo dobrego nie trzeba zmuszać.

Wielka część gmin wypowiedziała, że gdyby przyszło już konieczne do tego, iżby miała 10 kr. składek do funduszu zapasowego, to nigdy razem z obszarem dworskim, aby udowodnić, iż jak małym datkiem przychodzi obszar dworski w pomoc funduszowi zapasowemu, a więc fundusz zapasowy jest przyczyną nowego rozdwojenia.

Komitet parafialno-kościelny składa się: a) z księdza plebana; b) z kolarza lub jego zastępcy; c) z trzech z gminy wybranych. Chcąc, aby zapadła w tym komitecie uchwała, iżby podać o egzekucję do c. k. starostwa powiatowego o ściągnięcie przymusu, trzeba głosić; zawsze trzech członków przegłosuje X. plebana i kolarza. Gdyby zaś wbrew uchwale podał X. pleban, jako przewodniczący komitetu o egzekucję, to ściąganie sobie tylko nie nawisną największą swoich parafian, że na nich egzekucję sprowadza.

Jeżeli z której strony zarzucano, że uwzględnienie wniosku zamierzającego znieść ustawę, która jest wynikiem obszernych i wyczerpujących rozpraw wysokiej izby — ustawę dopiero w 1867 r. sankcjonowaną i dotąd mało gdzie w życie wprowadzoną, naruszyłoby zasadę poszanowania ustaw — na to odpowiadamy: wszakże i nasz wysoki Sejm chce, aby Reichsrath poczynił w grudniowej konstytucji z roku 1867 zmiany, i przyznał nam to, co jest w rezolucji zawarte, a przez to jeszczeby grudniowa konstytucja na poszanowaniu nie nie ucierpiała.

Ta ustawa miała to za sobą dobre, że pomagała po małym datku 10 kr. przyjąć do połowy zapasowego kapitału na stawianie i reparację budynków kościelnych i parafialnych; ale jeżeli w końcu tylko zostawiały dałaby się wprowadzić, a bez egzekucji zastawiały martwą literą, to według mego zdania nie dopięłaby zamierzonego celu, przeto wnioskuję:

Wysoki Sejm znosi ustawę z d. 2 lutego 1867, dotyczącą utworzenia funduszu zapasowego w parafiach na pokrycie kosztów budynków kościelnych i parafialnych.

Wnioski Wolnego i Stępka odesłano do komisji administracyjnej. Gniewosz wnosi, iż powód, że sprawa ta podług twierdzenia X. Stępki w bardzo jaskrawych przedstawia się kolorach, aby zawiązano komisję administracyjną do zdania sprawy z tych wniosków w przeciągu ośmiu dni.

Wniosek Pietruskiego o reorganizacji techniki, odesłano w nieobecności wnioskodawcy, na żądanie Gniewosza, do komisji edukacyjnej.

Niezabitowski żąda imieniem komisji administracyjnej sprawę, o podwyższeniu dla urzędników i sług Wydziału krajowego dodatku na pomieszkanie.

Zbyszewski wnosi, aby asyntenem technicznym przy Wydziale krajowym, pobierającym placę 600 zlr. rocznie, udzielono dodatek na pomieszkanie w kwocie 120 zlr. rocznie. Wniosek ten nie uzyskał większości. Projekt komisji bez zmian przyjęto. Rusini głosowali przeciw niemu, znowu było 48 głosów za projektem a 37 przeciw.

Sprawozdanie i wnioski komisji przychodzą bezpośrednio pod obrady i uchwałę nowo zebranego Sejmu. Komisja ma prawo — a jeżeli Sejm tego żąda — obowiązek, przed ostatecznym sprawozdaniem przedłożyć Sejmowi do uchwalenia zasady, na podstawie których ustawa lub uchwała wypracowana być ma.

Zresztą regulamin sejmowy obowiązuje także przy obradach i uchwałach komisji, o ile Sejm nic innego nie postanowi.

Art. V. Członkom komisji służą aż do jej rozwiązania wszelkie prawa, jakie przyznane są członkom Sejmu krajowego podczas tego zebrania.

Art. VI. Ustawa niniejsza może być zastosowaną także do uchwał, które Sejm powył jeszcze przed jej ogłoszeniem w myśl art. I.

II. Co do formalnego traktowania powyższego wniosku wnioskuję:
„Wys. Sejm raczy odesłać takowy z pominięciem drukowania wprost do komisji konstytucyjnej z poleceniem, aby jak najszybciej zdała o nim sprawę.“

Lwów 9 października 1869 r.
Pfeiffer, Skrzyński, Sawczyński, Badeni, Polanowski, Hubicki, Kabał, Szumańczowski, Samelson, Torosiewicz, Cieniński, Boczkowski, Kozłowski, Czerkaski, Hozard, Gross, Niezabitowski, Krowński, Koroluk, Podlewski, X. Dittrich, Kowalski, Dzwonkowski, Jabłonowski, Naumowicz, Mier, Czajkowski, Zyblikiewicz, Ad. Potocki, Weigel, Łoś, Barewicz, Kosiniński, Horodyski, Seidler, Majer, Szeszelewszczyński, L. Wodziński, Paszkowski, Guszalewicz, Malinowski, Dzerowicz, Hönigsman, J. Czartoryski, Haller, F. Hauser, Chrzanowski, Hausner, Ławrowski, Polański, Pietraszewski, Baworowski, K. Rogawski, A. Sapieha, Gniwosz, Agopowicz, Golejewski, B. Kochński, Wężyk, Trzeciński, H. Wodziński, Skobiel, Koczymyłyk, Czaczkowski, St. Tarnowski, Zborowski.

Następnie wybrano do komisji do wniosku Wężyka następujących posłów: Wężyka, Kowbasiuka, J. Tarnowskiego, Podlewskiego, J. Gnońskiego, F. Hausera i Kosinińskiego, poczem poświęceni zamknięto o godz. 2 1/4. Przyszłe posiedzenie w poniedziałek 11 b. m. o godz. 11tej.

Porządek dzienny jest następujący:

- 1. Pierwsze czytanie wniosku rządowego o użyciu i prowadzeniu wód.
2. Pierwsze czytanie wniosku rządowego o ochronie pól od gąsienic, chrząszczy i innych owadów.
3. Pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego względem podwyższenia plac urzędników przy szpitalach krakowskich; sprawozdawca: p. Smolka.
4. Pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego, o przedłożeniu na Prądniku Białym sprawozdawca: p. Smolka.
5. Pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego o zakresie łapania i zabijania ptaków użytecznych w gospodarstwie krajowym; sprawozdawca: p. Haller.
6. Pierwsze czytanie wniosku postę Sanguszkii o zniesieniu taryfy galicyjskiej kół żelaznych.
7. Pierwsze czytanie wniosku p. Polanowskiego o drodze z Lubyca do Bełży.
8. Pierwsze czytanie wniosku p. Jakobika o przedmiocie leczenia wściekłości.
9. Sprawozdanie komisji budżetowej o budowie gmachu dla sejmowych; sprawozdawca: p. Niezabitowski.
10. Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku Wydziału krajowego do ustawy o mytach; sprawozdawca: p. Gniewosz.

Wiedeń 8 października.

¶ Jak słyżę, oprócz ustawy sejmu galicyjskiego o seminariach nauczycielskich także i projekt ustawy tegoż sejmu o nadzorze szkolnym nie otrzymał sankcji Cesarzkiej, podobno z powodu zasadniczych zmian projektu rządowego. Rząd projekt swój ponownie przedłożył sejmowi galicyjskiemu, i to w duchu uchwał sejmowych, iż na wniosek Rady szkolnej krajowej i z przyzwoleniem ministerstwa oświaty mogą być utworzone większe okręgi szkolne, jak z początku proponowano.

Ponowny wybór Dra Klauwego burmistrzem Pragi nie otrzyma, jak się zdaje, sankcji monarchyjnej, ponieważ upatrują w nim nową demonstrację.

Wiedeń 8 października.

×× Jakkolwiek dzienniki tutejsze szeroko się rozpisywały nad przyjęciem Księcia Fryderyka Wilhelma, zwracam wszelką uwagę na kilka na pozór drobnych ale uwagi godnych szczegółów. Odtóż Cesarz w dzień przyjazdu dostojnego gościa aż do godziny 9ej znajdował się w teatrze, skąd wprost musiał udać się na dworzec kolei zachodniej, albowiem tamże nadszedł o godzinie 9 minut 10. Na mocy tego faktu była się rozeszła pogłoska, że Cesarz nie wyjedzie wcale na powitanie księcia Pruskiego, i dla tego też nie bardzo liczny zastęp publiczności znajdował się przed dworcem. Muzyka wojskowa zagrała wprawdzie Heil dir im Siegerkranze, jednakże nie slyszano żadnych okrzyków na cześć dostojnego gościa. Cesarzowa jeszcze dłużej zabawiła w teatrze, a wystąpiła w barwach białej i żółtej tary, w kolorach hanowerskich. Nie miała zaś oczywiście czasu widać innych szat; takie zaś przyjęcie księcia Pruskiego nie nosi cechy szczególnej kordyalności. To wszystko zresztą potwierdza moje ostatnie doniesienie o zająciach dyplomatycznych — powtórzono, nawiasem mówiąc, nawet przez berlińskie dzienniki, rozumie się bez zacytowania źródła! Już to taki zwyczaj tych płażujących nas zawsze germańskich kulturników. Donosiłem wówczas, że głównie dwór pruski pragnie aliansu z Austryją. Kiedy tu nadszedł telegram względem przybycia księcia Wilhelma, nie można było wprost odmówić przyjęcia, jednakże dwór rakuski usiłuje widocznie pozbaczyć takowe wszelkich cech solenności i serdeczności. Nawet parady wojskowej nie będzie.

Co do spraw wewnętrznych, to się oczywiście dokonywa tak w sferach rządowych, jak w dziennikarskich ważna zmiana w zapatrywaniu się na sprawę czeską. Dawno Wanderer organ równie rozsądny w kwestjach politycznych, ile fanatyczny i pseudoliberalny na polu spraw kościelnych, przemawiał za potrzebą ugody z Galicyją i Czechami. Natomiast z niejakim zdumieniem spostrzegają nagłą zmianę frontu starej Presse, a to tem bardziej, że ten dziennik dotąd czysto centralistyczny, jest jak był dawniej organem hr. Beusta i ministra Bergera. Presse od dni kilku bardzo gorliwie przemawia za potrzebą porozumienia się z Czechami i tak samo, jak Vaterland, żąda rozwiązania sejmu czeskiego, który nazywa słusznie „sztycznym.“ Kilka innych dzienników mniej znanych może powszechnie, lecz bardzo rozpowszechnio-

nych w Wiedniu, jak orstüd Ztg, która liczy przeszło 20,000 abonentów, Tagblatt i Volk Ztg, choć nie tak stanowczo, jak owe wyższe wspomniane organa, ale zawsze dość wyraźnie przyznawają się do tych samych zapatrywań.

Dziennik Poznański niedawno temu ogłosił obszerną rozprawę o stosunkach galicyjskich, w której także czynności ministra rolnictwa nie bardzo pochlebnie doznała krytyki. Nie wiem ile na takową zasłużył hr. Potocki względem Galicji. Z przyjętnością jednakże spostrzegam, że działania rodaka naszego w innych krajach monarchii bardzo przyjaźnie bywają oceniane. Tak temi dniami jeden z dzienników tyrolskich ogłosił artykuł, w którym przyznaje, że hr. Potocki w krótkim czasie urzędowania swego znanieite położył zasługi względem podniesienia rolnictwa w Tyrolu.

Dziennik Polski grozi reakcją! Strachy to na lachy! Ta straszliwa reakcja, jeżeliby rzeczywistnie nastąpiła, z pewnością więcej szanowała prawa narodów i osobiste, niż liberalizm, który w pojęciu p. na Ziemiakowskiego — zawsze się miesza z wolnością. Reakcja ta już dla tego nam musiałaby wszelkie czynić koncesje, ponieważ koalicyja pomiędzy opozycją polską a niemiecką natychmiastby koniec położyła jej rządowi.

Parýż 7 października.

-i- Dekret z d. 3 b. m., który margr. d'Andelara dowcipnie nazwał „odroczeniem odroczenia“, bardziej niekorzystne dla rządu zrobił wrażenie, aniżeli się tego zrazu spodziewać było można. Nie mianem pogwałcenie konstytucji jest tego przyczyną, bo pod tym względem tylko nieprzejmowani tytrale obstarują za swym własnym sposobem tłumaczenia prawa, ale brak wiary w szczerość zamiarów rządu, czego ogół upatrjuje właśnie dowód w oznaczeniu tak odległego na zebranie izby terminu. Uczucie to objawiać się zaczyna i w szeregu stronnictwa umiarkowanego, śród tak zwanych stu szesnastu, co jest bez zaprzeczenia bardzo ważnym symptomem. Wielu deputowanych przybyło już do Parýża; cała opozycja łada dzień w zupełności się zbierze, aby się naradzić nad tćm, co w drażliwym obecnym położeniu przedsięwziąć wypada. Obawy wiele sprawiły o niebezpieczną manifestację w d. 26 października zaczyna ją wprawdzie uspakajać się; z wyjątkiem dzienników Rappel i Reforme wszystkie inne opozycyjne organa przeciwko zamiarowi temu występują, sam nawet Reveil poczytuje go za bezużyteczny, i na pewno spodziewać się już dziś można, że i zapalony weteran rewolucji z r. 1848 Raspail, zmieni zbyt gorączkowo powzięte postanowienie. Rappel wydrukował program owej zamierzonej manifestacji, wywołując deputowanych opozycji, aby się w d. 26 zebrał na placu Bastylli, i żądł do pałacu Bourbon udali. „Wyszłedzły w czterdziestu z placu Bastylli, powiada Rappel stancie w sto tysięcy na placu Zgody.“

Trzeba mieć nadzieję, że rozum weźmie górę nad zapamiętałą namiętnością, i że do wykonania tego programu, mogącego sprowadzić rozlew krwi i nieobliczone następstwa, nie przyjdzie wcale; samo już jednak podniesienie podobnej myśli jest niebezpiecznym, lud bowiem przez prostą ciekawość może się w d. 26 zgromadzić na placu Zgody, i przy panującym rozdrażnieniu łatwo zaburzenie jakie wywołać. Dzienniki radykalne popychają wprost do wybuchu, do rewolucji; Reveil przytacza odpowiednie wspomnienia z r. 1830, i z niesłychaną gwałtownością na rząd uderza. Czytajcie te organa, możnaby mniemać, że Parýż cały pokryty już jest barykadami, że rewolucja bierze górę, że cesarstwo znajduje się w tćm samym położeniu, co monarchia lipcowa w d. 25 lutego; i w takiej bowiem chwili trudno byłoby zdobyć się na straszniejsze zarzuty i na krwawsze obelgi, trudno byłoby zapamiętałej rządz cesarski szkalować, jak to czynią obecnie trzy radykalne paryskie dzienniki. Bardziej jednakże godnym uwagi jest, zupełnie mienie rządu, który mając w swćm ręku środki silnej represyj, na takie jednak nadużycie swowolby prasy dozwala. Jestże w tćm ukryty cel jaki?

Aby dać wyobrażenie o tonie, w jakim stronnictwo radykalne przemawia, przytaczamy list Rocheforta do wyborców pierwszego okręgu w Parýżu. Jest to odpowiedź na ofiarowaną mu przez 224 wyborców kandydaturę do izby:

„Kochani spółobywatele,
„Widząc iż rząd osobisty rozpada się, zaprzytałem sam siebie, czy będzie to z pożytkiem, jeżeli przyjmę udział w izbie, której przyznaniem będzie nie już walczycy, ale tylko pogrzebać istniejący porządek rzeczy.“

„Sądziłem, iż zachowanie całkowitej niezależności doda mi więcej mocy do czuwania nad tymi, którzy na spadek czychają ze szkoda rzeszypopolite, i zdawało mi się, że rola moja właściwszą będzie śród ulicy, aniżeli w Ciele prawodawczćm.“

„Wyborne powody, które mi szanowni delegowani wias, przybywszy do Brukselli, podali, skłoniły mię ostatecznie do przyjęcia kandydatury w pierwszym okręgu.“

„Spełnić mój obowiązek w Ciele prawodawczćm z nadzieją, że go wkrótce w Konwencji dopełniąć będę.“

Czy przy takim nastroju radykalnego stronnictwa Francya potrafi uniknąć gwałtownego wstrząśnienia, jest to bardzo trudne do rozwiązania pytanie. Bezwładność rządu przy coraz wzrastającym niezadowoleniu, którego uderzającym objawem było nadzwyczaj zimne przyjęcie cesarza na wycieczkach w niedzielę; gwałtowne występowanie radykalnych, ogólny niepokój, niepewność i obawa o przyszłość — oto jest stan Francji w obecnej chwili. Nie chcemy się bawić w proroceta, ale zdaje się nam że wszystkiego, że albo cesarstwo istotnie się rozpada, albo też, że nowy się zamach stanu gotuje. W wojnę wewnętrzną trudno uwierzyć, ogół bowiem w Francji jest za pokojem, i przedewszystkiem kwestye wewnętrzne załatwić pragnie.

Dzienniki półrządowe podają wiadomości o projekcie praw, które mi się obecnie ministrowi zajmują, ale obietnice te uspokajającego nie sprawiają wrażenia. Ogół, przyśpieszając zadowoleniem ostatek reformy, dziś stracił już w nie wiare, przekonany jest bowiem, że były tylko złudzeniem, i że większą też nieufnością na każdy krok rządu spogląda. Jednym słowem położenie rzeczy jest bardzo niepewne i drażliwe, rząd zaś zdaje się całkiem nie spostrzegać tego.

W obecnym składzie ministeryum pp. Magne i Chasseloup Laubat uważani byli za szersze liberalnych, i pewną z tego względu mieli popularność; zgodzenie się ich na dekret z 3 października pozabawiło ich ufnosci publicznej i postawilo w

tej samej kategorii, w której się minister spraw wewnętrznych, de Forcade, znajduje. Pogłoskom o zmianach w ministeryum na korzyść stronnictwa stu szesnastu żadnej nie można dawać wiary, przywódcy bowiem tego za warunek wejścia swego do rządu stawiają rozwiązanie Izby, i nowe wybory bez mieszania się do nich rzędu. Rząd nigdy na to nie przystanie, bo kandydatury popierane przez administrację są węgielnym kamieniem jego egzystencji.

Cesarz przyjmował wczoraj w Saint Cloud księcia Rumunii, dziś zaś lub jutro wyjechać ma do Compiègne, i tam zabawić aż do powrotu cesarzowej. Gaulois utrzymuje, że pomimo silnych przejęzeń ministra spraw zagranicznych, wystawiających niebezpieczne zawikłania, które udanie się cesarzowej do Jerozolimy sprowadzić może, cesarzowa nie zrzekła się stanowczo zamiaru zwiedzenia grobu Świętego, i jedynie tylko decyzyę swą w tym względzie do chwili wyjazdu z Konstantynopola odwołała. Nuncyusz papieski usilnie podobno doradzał cesarzowej odbycie tej pobożnej pielgrzymki.

Roboty fortyfikacyjne na wschodniej granicy Francji ciągle są prowadzone; ale jest rzeczą trudną do wytłomaczenia, że także roboty zarządzone zostały obecnie w okolicach Lugdunu, i kredyt pięć milionów franków na nie wyznaczony. „Zarząd przyspiesza ukończenie fortyfikacji w Metz, powiada Liberté, to dobrze; ale dla czego pospiesznie fortyfikuje Lugdun?“ Nie umiemy odpowiedzieć na to pytanie.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projektowanej reorganizacji instytucji technicznych we Lwowie i Krakowie. (Dokończenie.)

VI. Wewnętrzny zarząd instytutu technicznego.

§ 51. Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni nauczyciele wybierają na lat 3 dyrektora z grona profesorów zwyczajnych całego zakładu, z możliwością późniejszego ponownienia wyboru.

§ 52. Dyrektor jest reprezentantem całego zakładu, czuwa nad wypełnieniem obowiązków tak profesorów, jak i uczniów, prowadzi administrację całego zakładu, zwoluje posiedzenia ogólne, przedkłada zatwierdzone czynności ciału nauczycielskiemu, odwiedza posiedzenia wydziałowe, jest wreszcie przytomnym jakimkolwiek egzaminom.

§ 53. W każdym z powyżej oznaczonych wydziałów lub oddziałów, grono profesorów i nauczycieli wybiera przełożonego z pomiędzy profesorów zwyczajnych, do tego oddziału należących; urzędowanie przełożonego trwać będzie lat 3, z możliwością ponownienia wyboru.

§ 54. Przełożony czuwa nad całym sobie powierzonym wydziałem, lub oddziałem, nad wykładami, ażeby odbywały się ściśle, wedle planu ułożonego i w zakresie oznaczonym.

§ 55. Przełożonemu składają profesorowie i nauczyciele wykazy postępu, pilności i zachowania się uczniów.

Do przełożonego należy karcenie niepilnych, lub wykracających przeciwko przepisom karności, wreszcie odniesienie się w danym razie do dyrektora.

§ 56. Przełożony zwoluje i nauczycieli na posiedzenia wydziałowe, na których ich szczegółowe wykazy postępu uczniów przedkładają, i załatwiają wszystkie czynności, do ich oddziału, lub wydziału odnoszące się.

§ 57. Przełożony utrzymuje krótki wykaz czynności, uchwiał, oraz utrzymuje katalog pilności, postępu i zachowania się uczniów.

VII Uposażenie instytutu technicznego.

§ 58. Uposażenie będzie następujące:

- 1. Pensje trzech profesorów, wykładających w kursach przygotowawczych po 1200 zlr. 3600 zlr.
2. Pensje siedemnastu profesorów zwyczajnych, odnośnie do § 44, po 1800 zlr. 27,200 "
3. Pensje sześciu profesorów nadzwyczajnych, po 300 zlr. 1800 "
4. Pensje dwóch nauczycieli do rysunków, po 1000 zlr. 2000 "
Trzech do języków, po 500 zlr. 1500 "
5. Pensje dziesięciu asyntenów, po 500 zlr. 5000 "
6. Pensje dwóch modelatorów, po 500 zlr. 1000 "
7. Pensja sekretarza, a zarazem bibliotekarza, z mieszkaniem w gmachu 800 "
8. Dodatek do pensji profesora pełniącego zarazem obowiązki dyrektora 500 "
9. Pensje służby: trzech służących do sal i dwóch stróżów, prócz pomieszkania i opału, po 200 zlr. 1200 "

Suma 44,600zlr.

§ 59. Uposażenie gabinetów i biblioteki.

- 1. Gabinet geometrii wykreślnej 40 zlr.
2. " nauk przyrodniczych 200 "
3. " mechaniki zastosowanej 200 "
4. " budowy machin 400 "
5. " geometrii praktycznej 100 "
6. " budownictwa wodnych mostów 300 "
7. " " lądowego 200 "
8. " rysunków 100 "
9. " fizyki 400 "
10. " chemii ogólnej 300 "
11. " chemicznej technologii 300 "
12. " mechanicznej technologii 300 "
13. " górnictwa i hutnictwa 200 "
14. " leśnictwa 100 "
15. Potrzeby warsztatów i modelowania 150 "
16. Biblioteka 1000 "

Suma 4290zlr.

§ 60. Utrzymanie gmachu, opału i światła, sprzętu, w przybliżeniu 1500 "

czyli razem 50,390zlr.

Z powyższej sumy wypadnie odciąć dochód przypuszczalny, a powstający z opłat wnoszonych przez uczniów, w sumie 4000 "

Pozostaje ogólna suma 46,390zlr.

§ 61. W projekcie powyższym organizacji instytutu technicznego, zastrzega się możliwość wprowadzenia zmian, co do zakresu nauk, któreby za konieczne uznane były przy wprowadzeniu w życie powyższej instrukcji naukowej.

Rada szkolna krajowa mianowała: zastępcą nauczyciela przy gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie, Dra fil. Ludwika Kubalę; zastępcą nauczyciela przy szkole niższej realnej w Tarnopolu p. Jakubowicza; zastępcą nauczyciela rysunków w Sniatynie p. Kajetana Kosinińskiego; za-

twierdza nauczycieli szkoły niższej realnej w Nowym Sączu pp. Władysława Daszyńskiego i Jana Kozmanna; przenosi profesora Hamerskiego z gimnazjum 2go we Lwowie, do gimnazjum Franciszka Józefa tamże, a zastępcą nauczyciela p. Bałuta z gimnazjum w Samborze do gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie.

— Rada szkolna zezwoliła na utworzenie klas równorzędnych w gimnazjach: akademickim we Lwowie, klasy Iej; w Przemyślu, czterech klas niższych; w Brzeżanach, klasy Iej.

— Rada szkolna krajowa uchwała budżet szkolny na r. 1870.

§ 10 października. Podróż Cesarza na otwarcie przepłoku Suezkiego żądnej już nie ulega wątpliwości. Cesarz dnia 24go b. m. pojedzie do Budy, zład statkiem parowym popłynie do Ru szekodun, ztamtąd koleją żelazną do Warny, gdzie czekać będą trzy okręty wojenne: „Greif“, „Cesarzowa Elżbieta“ i „Gargano.“ Cesarz wraz z żoną z Warny uda się do Konstantynopola, gdzie znowu oczekiwani będą fregaty pancerne „Herdynand“ i „Habsburg“, korweta „Ferdynand“ i jedna łódź kanonierska. W Stambule N. Pan zabawi 5 albo 6 dni, poczem uda się z siedmioma austriackimi okrętami wojennymi, wraz z eskadrą francuską, która towarzyszy Cesarzowej Eugonii, i flotą turecką, na której pokładzie Sultań znajdować się będzie, — do Jafy, żąd Cesarz Austriacki, Cesarzowa Franciszka i Sultań turecki zrobią wycieczkę do Jerozolimy. Powrócwszy z Jerozolimy dwaj monarchowie i Cesarzowa francuska z Jafy popłyną do portu Said na północnym krańcu kanału Suezkiego, gdzie staną d. 17 listopada. N. Pan powróci morzem Śródziemnem na Tryest, po drodze ma zwiędzić Ateny, a prawdopodobnie i Włochy. W towarzysystwie N. Pan z ministrów znajdować się będą hr. Beust, hr. Andrassy, i dwaj ministrowie handlu Gorove i Plener. Eskadrą dowodził admirał Tegethoff, którego N. Pan uprosił na towarzysza podróży.

— Szereg wiadomości z Czech dowodzi, że stronnictwo wniernokonstytucyjne pomimo tak dotkliwych klęsk, jaką odnosiło przy wyborach, jeszcze się nie opamiętało. Stronnictwo to poleca nieopowiadanie ponownego wyboru Dra Klauwego na burmistrza Pragi. Numer sobotni Politik uległ korekturze. Namiestnictwo w Pradze rozwiązało Radę powiatową w Pisek i Wlaszym, pierwszą powiatową s r az w tory obrała przewodniczącą deklaracją S ch o b e r a, lubo wybór pierwszy nie uzyskał potwierdzenia N. Pana; drugą zaś ponieważ uchwałę względem odrzucenia wyboru do powiatowej Rady szkolnej uzasadniła w sposób sprzeciwiający się ustawom zasadniczym. Półrządowy Prager Abendblatt wystąpił z artykułem namiętnym, domagającym się, aby rząd kres położył terozizmowi Czechów. Nakoniec w sejmie prazkim poseł Wiener postawił wniosek o wybór komisji do rozbiórki sprawy wyborów bezpośrednich i pomnożenia liczby deputowanych do Rady państwa.

— Wydział konstytucyjny sejmu górnoaustriackiego w Linzu uchwiał następujący Izbie przedłożyć wniosek: Sejm wyzwa rząd do wniesienia projektu do ustawy celem pomnożenia liczby deputowanych do Rady państwa, zaprowadzenia wyborów bezpośrednich z tajnem głosowaniem i usunięciem kół wyborczych, skrócenia mandatów do lat 4, zniesienia ograniczenia prawa wyborczego podług krajów koronnych, nakoniec wysłania pewnej liczby deputowanych z sejmu do Izby wyższej. Pod temi tylko warunkami sejm gotów zrzec się prawa swego wysyłania deputowanych do Izby niższej Rady państwa.

Jak widzimy wniosek ten o wiele przecięgał projekt rządowy. Domaga się bowiem skrócenia mandatu, tudzież wysłania deputowanych z sejmu do Izby wyższej, o czem w projekcie rządowym naturalnie nie ma mowy. Wniosek wydziału wojny góronaustriackiego różni się tem od znanego wniosku Dra Reckbauera w sejmie styryjskim, że pierwszy nie żąda obalenia Izby wyższej, lecz pragnie tylko jej wzmocnienia pewną liczbą reprezentantów z sejmów krajowych, drugi zaś dąży do zastąpienia obecnej Izby wyższej zupełnie inną Izbą złożoną z samych tylko członków z grona sejmów krajowych wybieranych.

Natomiast wydział konstytucyjny sejmu bułgarskiego oświadczył się jednogłośnie przeciw całemu projektowi rządowemu o wyborach bezpośrednich.

— W sejmie lublańskim oświadczył naczelnik kraju po odczytaniu protokołu niemieckiego, że rząd wnosząc z sposobu, w jakim się wykonywa uchwały zapadły względem protokółów sejmowych, musi uważać żądanie ministerstwa spraw wewnętrznych za odrzucone. Poseł Dr Bleiweis stawia wniosek względem zaprowadzenia języka słowenińskiego w szkołach średnich i ludowych, jak niemniej i w urzędach, tudzież względem utworzenia uniwersytetu słowenińskiego, tymczasowo tylko wydziału prawniczego i filozoficznego.

Powyższe oświadczenie prezydenta kraju wyjasnić musimy. Sejm lublański uchwiał był, aby protokóły sejmowe odczytano w języku niemieckim i słowenińskim; tymczasem sejm odwołując się na § 12 regulaminu, że wnioski postów muszą być o słownie wciągnięte do protokołu, zezwała na umieszczenie wniosków słowenińskich w brzmieniu dosłownem, a zatem w protokółach sejmowych nie ma tłumaczenia niemieckiego tychże wniosków. Z tego też powodu wiele uchwiał sejm lublański go nie ma otrzymać sankcji monarchyjnej.

— W sejmie tyrolskim przekazano osobnemu wydziałowi wniosek Dietla względem rewizji wyborów bezpośrednich. Do komisji tej wybrani zostali: Jäger, Giovanelli, Dietl, Grewter i Kemnater. Wybór tych pięciu posłów, nieprzychylnych obecnej konstytucji, świadczy, że stronnictwo to przeważną rozporządza większością w sejmie i zdoła przeprowadzić swe wnioski. Gotuje się zatem nowy kłopot dla gabinetu przedlitawskiego.

— W wiedeńskiej radzie miejskiej radca Staudel postawił wniosek naglący, aby rada wezwwała członków swoich zasiadających w komisji regulacji Dunaju do złożenia szczegółowego sprawozdania z czynności teje komisji i wysłużenia powodów, dla których odrzucono ofertę wiedeńskiego banku centralnego, niższą o 600.000 zlr. od oferty spółki francuskiej.

— Ostatni numer dziennika urzędowego zawiera rozporządzenie całego ministerstwa, zaprowadzające przepisy wyjątkowe w okręgu starostwa w Cattaro w Dalmacji z powodu zająć tamecznych między wojskiem a ludnością, która się wzbrażnia pełnić służbę w landwerze.

Obwieszczenie.

Na pomieszczenie klas równorzędnych szkoły Sw. Barbary zachodzi potrzeba najęcia czterech pokoi większych, z którychby każdy 60 do 70 uczniów naukę pobierających pomieścić mógł.

Odnaczone Pierwsze odznaczenie srebrny medal 1869.

Przez Wysoki c. k. Rząd wyłącznie uprzywilejowane wielokrotnie wyprobowane, jedynie jako niezawodne Ochrony od przeciągów do okien i drzwi,

Ochrona przeciw zaziębieniu. I. Popelarz, c.k. właściciel przywileju i fabrykant. Największa oszczędność drzewa.

Pracownia dla napraw.

Wszelkie gatunki zegarów naprawiają się najrzetelniej i najlepiej; stare zegarki, często państwa rodzinne, najzupełniej się odnawiają. Cena naprawy z 2 letnim zaręczeniem zlr. 1, 1-50, 2, 3, 4, 5.

Ogłoszenie.

Wydział powiatowy Rzeszowski ogłasza niniejszem Konkurs na posadę prozorycznego Pisarza przy Radzie powiatowej Rzeszowskiej, z terminem do dnia 31go Października r. b.

PRZYPOMNIENIE. Z nowego najnowsze! Z dobrego najlepsze!

Advertisement for watch repair and sale. Includes text: 'Największe miejsce do najtańszego kupna najlepszych zegarków jest Skład zegarków FILIPA FROMMA' and 'W Wiedniu Hoher-Markt Nr. 11 (Galvagnihot), 2 piętro.'

Filip Fromm, fabrykant zegarków i klejnotów.

Wiedeń, Rothenthurmstrasse 9. vis-à-vis der Wollzeile. Porto wynosi za przesyłki do 1 funta wagi w całości monarhii tylko 20 do 25 kr.

Dla właścicieli koni i gospodarzy! Zdania o wyrobach weterynaryjnych Kwizdy.

Panu Franciszkowi Janowi Kwizdzie, aptekarzowi w Korneuburgu. Od kilku lat używam, ogłaszanych w „Presse“ c.k. uprzyw. Płyn przywrotczy dla koni, niemniej Korneuburskiego Proszku bydlęcego dla koni, bydła i owiec, i często go używając, przekonałem się, że skutkuje jak najlepiej.

Ces. król. koncesjonowany Korneuburski Proszek bydlęcy dla koni, bydła i owiec.

Wielka paczka 84 cent. — mała paczka 42 cent. Płyn przywrotczy dla koni Franciszka Jana Kwizdy w Korneuburgu.

Gra z brunświckiem losami państwowymi jest prawnie dozwoloną we wszystkich krajach

Aby tam i uczciwym sposobem przysięść do majątku zlr. 175,000 ew. 100,500, 70,000, 35,000, 26,250, 21,000, 2 po 17,500, 14,000, 10,500, 3 po 8,750, 6 po 7,000, 3 po 7,250, 14,3,500, 23 po 2,625, 130 po 1,750, 7 po 875, 210 po 700, 170 po 525, 331 po 350 i t. d. potrzeba wziąć udział w mającym nastąpić Losowaniu wygran kapitalów i premii

2 Milion. 765.875 zlr. srebrem,

które się odbędzie d. 14 i 15 Października r. b. Na to losowanie zalecam z megożawsze szczerliwego debitu całe wkłady premii po 7 zlr. — połowki po 3 zlr. 50 c. i a ćwiartki po 1 zlr. 75 centów.

Uwiadomienie.

Nieomylnie i prędkie wytopienie Szczurów i Myszy za pomocą ek. uprzywilejowanej trucizny na Myszy i Szczury, w kształcie świecy

SIROP PRZECYSZCZAJĄCY ze skórek gorzkiej pomarańczy, z iocianem Potasza. Uliczka de Lions-Saint-Paul, 2, w Paryżu.

Największy skład, najwytworniejszy wybór.

Table with 2 columns: 'Ceny fabryczne z 5 procentową zniżką.' and 'Ceny fabryczne z 5 procentową zniżką.' listing various watch parts and their prices.

Wszystkie przedmioty oznaczone cechą prawdziwości przez c. k. urząd probierczy i wszystkie robione ze wzorów paryskich

Wszystkie przedmioty oznaczone cechą prawdziwości przez c. k. urząd probierczy i wszystkie robione ze wzorów paryskich. Najpiękniejsze i najmłodniejsze wzory

wybory jesienne

Table listing clothing items for autumn, such as 'Wierzchnie suknie jesienne' and 'Paloty zimowe', with prices.

Wszystkie przedmioty oznaczone cechą prawdziwości przez c. k. urząd probierczy i wszystkie robione ze wzorów paryskich

Table with multiple columns listing various goods, prices, and exchange rates under the heading 'Kurs papierów i pieniędzy'.

Wyroby weterynaryjne Kwizdy ma do nabycia:

W KRAKOWIE p. M. JAWORNICKI, w Rynku głównym w kamienicy p. Kirchmayera; p. Józef Jan, — w Lwowie: PP. Konst. Iskierski, Piotr Mikolasz aptek., A. Berliner aptekarz, i S. Rucker aptekarz.

Uwaga. Panowie Gospodarze, zyczący sobie nabywać powyższych artykułów

Wszystkie przedmioty oznaczone cechą prawdziwości przez c. k. urząd probierczy i wszystkie robione ze wzorów paryskich. Najpiękniejsze i najmłodniejsze wzory

Największy MAGAZYN UBIOROW

E. Sameta w Wiedniu, Stadt, Stephansplatz, Ecke der Goldschmidgasse N. 1, na I. piętrze, zaleca:

Ubiory jesienne

Wierzchnie suknie jesienne od 8 zlr. Paloty zimowe 14 w. Surtuty do polowania 6. Ranne suknie (Szlafroki) 8. Ubiory salonowe 22 w. i wyżej. Niemniej Liberje w wielkim wyborze.

Familijne MASZYNIKI do szycia Singera,

prawdziwe amerykańskie, doskonałego wyrobu, szyjące podwójnym stębem. Takowe posiadają daleko większą dzielność, aniżeli wszelkie bez wyjątku konkurujące Maszyny do szycia.

Nauczycielki Polki posiadające języki i muzykę, znajdują umieszczenie zaraz; — wiadomość w Biurze J. Jędrzejewskiej — Kraków, Ś. Krzyż 419. (1699-2-)

Angielka udzielająca lekcji tegoż języka, pragnie mieć zajętych jeszcze parę godzin; — wiadomość w temże Biurze.

Nieznanego Pana, który przez grzeczność ofiarował mi swą pomoc w przejeździe z Dukli do kaplicy Św. Jana dnia 9go z. m. i wyrezywał w zapłaceniu fi kra 2 zlr., których przez pośpiech i zapomnienie natychmiast nie oddałam, proszę o odebranie owej należności w Administracji „Czasu,“ gdzie je złożyłam. (1619-3)

Kraków dnia 2go Października 1869. E. K.

WINOGRON kuracyjnych,

dostatecznie słodkich, nadchodzą co dzień świeżo transportowane do Handlu (1640-6) Edwarda Fuchsa w KRAKOWIE. Cena tychże nmiarkowana.

Winogrona

zupelnie dojrzałe, odpowiednie do kuracji, rozsyła co dzień Skład wysyłkowy Karola Pedroniego. Handlarza Owoców i Delikatesow w Wiedniu, Praterstrasse N. 18.

Zamówienia zamiej-cowe, za otrzymaniem odpowiedniego zadatku, wypełniają się w każdej ilocia za pobraniem należności. (1617-5-14)

OBUWIA własnego wyrobu EMANUELA STERNA w WIEDNIU

Stad Mariengasse Nr. 2, zaleca ogromny wybór najgustowniejszych, wytwornie i szczerliwie trwale wykonanych towarów, z najrozmaitszego materyalu i gatunków skór po następujących zadaniach

Kamaski męskie (8-3-30) kozłowe i cielęce zlr. 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Pociąg osobowy na kolejach żelaznych

Table listing train schedules and prices for various routes, including 'Krakowa do Wiednia, Wrocławia' and 'Warszawy, Mysłowic'.